

TMMOB Mimarlar Odası
MİMARLIK VE EĞİTİMİ KURULTAYI
10-11 Kasım 2023
Mimarlar Odası İzmir Şubesi

CUMHURİYETİN İKİNCİ YÜZYILI VE MİMARLIK EĞİTİMİ

**MİMARLIK BÖLÜMLERİNİN 2023 YKS SONUÇLARININ
İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

Prof.Dr. Nuran Zeren Gülersoy
(zeren.gulersoy@isikun.edu.tr)

Işık Üniversitesi Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü

MİMARLIK BÖLÜMLERİNİN 2023 YKS SONUÇLARININ İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Mimarlık Bölümlerinin 2023 YKS sonuçları ile ilgili inceleme ve değerlendirme, ÖSYM tarafından yayınlanan 2023-YKS Birinci Yerleştirme Sonuçlarına İlişkin Sayısal Bilgiler içinde yer alan TABLO-4 2023 Yılı Merkezi Yerleştirme ile Öğrenci Alan Yükseköğretim Lisans Programları / Tablo4yd_20.08.2023(1).xlsx verilerine göre yapılmıştır.

MİMARLIK BÖLÜMLERİNİN 2023 YKS SONUÇLARININ İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Üç başlık altında yapılan değerlendirmelerde:

- İlk başlıkta, Türkiye'deki Devlet Üniversitelerindeki,
- İkinci başlıkta Yurtiçi ve Yurtdışı Vakıf Üniversitelerindeki,
- Üçüncü başlıkta İstanbul Vakıf Üniversitelerindeki

Mimarlık Programlarının kontenjanları ve doluluk oranları incelenmiştir.

TÜRKİYEDE MİMARLIK BÖLÜMLERİ

Türkiye’de mimarlık bölümleri farklı isimdeki fakülte yapılanmaları içinde yer almaktadır.

Mimarlık Bölümlerinin çoğu Mimarlık Fakülteleri içinde yer alırken, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Mimarlık ve Güzel Sanatlar Fakültesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi, Tasarım Fakültesi, Mühendislik Fakültesi gibi Fakülte yapılanmaları içinde bulunmaktadır.

TÜRKİYEDE MİMARLIK BÖLÜMLERİ

Bazı üniversitelerde Türkçe, bazı üniversitelerde İngilizce, bazı üniversitelerde ise hem Türkçe hem İngilizce mimarlık lisans programları sürdürülmektedir. Türkçe olarak tanımlanan programların bir bölümünde de derslerin %30'u İngilizce yapılmaktadır.

Mimarlık Bölümü Programlarını YKS Sınavı sonuçlarına göre Matematik Fen Puan (MF) türünde sayısal puan sıralamasında ilk 250.000 içinde yer alan adaylar tercih edebilmektedirler.

Mimarlık Bölümlerinde toplam kontenjan geçen yıla göre **%13.4** azalarak **7558**'den **6549**'a düşürülmüştür.

DEVLET ÜNİVERSİTELERİNDEKİ MİMARLIK BÖLÜMLERİNDE DURUM

ÖSYM verilerine göre **2023-2024** Akademik yılında Türkiye'de **61** Devlet Üniversitesinde **63** Mimarlık Lisans Programı yürütülmektedir. **61** Devlet Üniversitesinden İstanbul Teknik Üniversitesinde ve Yıldız Teknik Üniversitesinde Türkçe ve İngilizce İki paralel program sürdürülmektedir.

Abdullah Gül Üniversitesinde (Kayseri), Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesinde, Gaziantep Üniversitesinde, İzmir Demokrasi Üniversitesinde, İzmir Yüksek Teknoloji Üniversitesinde, Ortadoğu Teknik Üniversitesinde toplam **6** İngilizce Program (İTÜ ve Yıldız dahil **8** İngilizce Program), diğer üniversitelerde toplam **55** Türkçe Program uygulanmaktadır.

DEVLET ÜNİVERSİTELERİNDEKİ MİMARLIK BÖLÜMLERİNDE DURUM

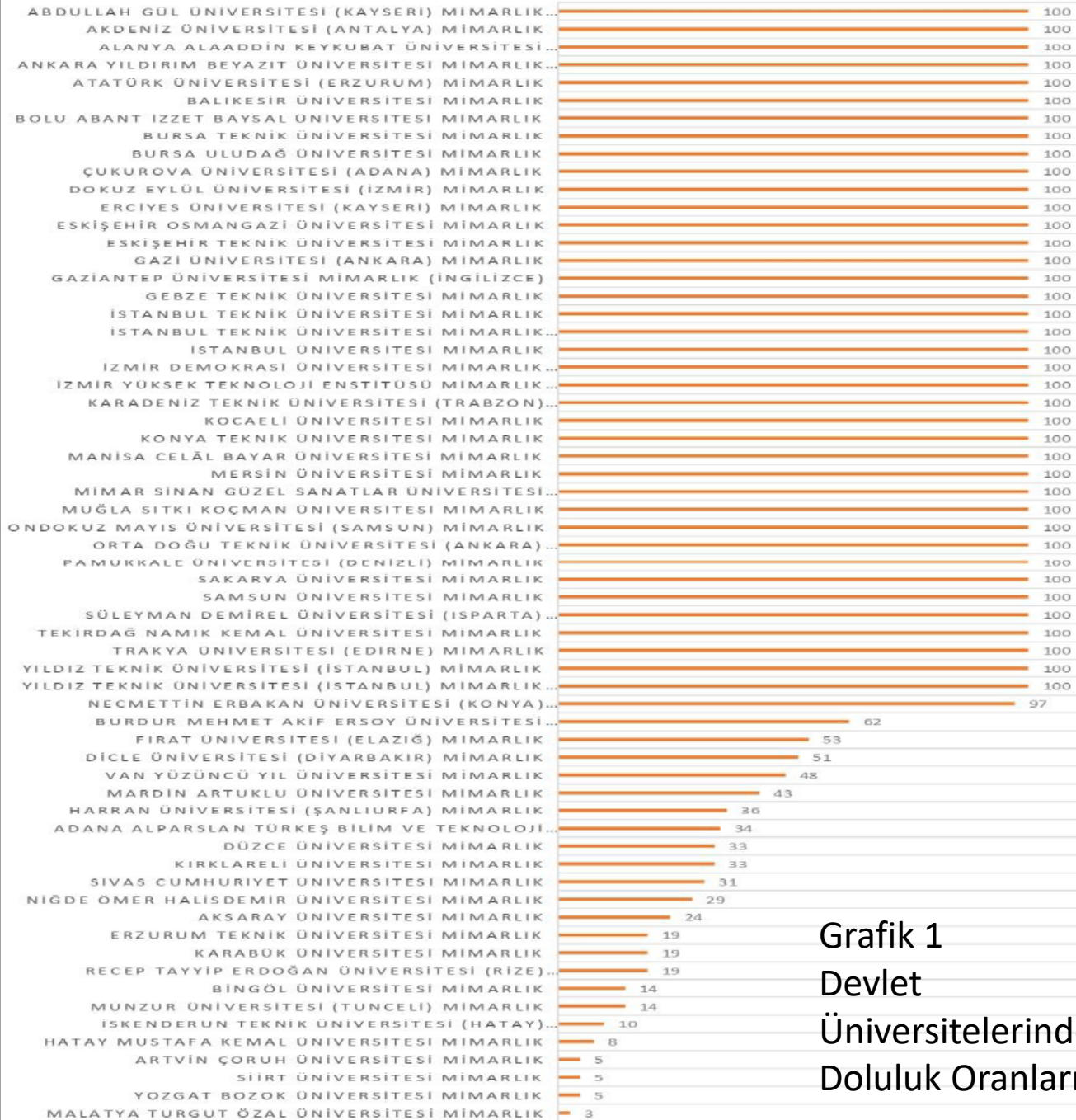
2023-2024 Akademik yılında Devlet Üniversitelerinin Mimarlık Programlarının toplam kontenjanı **4434** olarak belirlenmiştir.

YKS sonuçlarına göre yerleşen öğrenci sayısı **3862**'dir. **572** kontenjan açık kalmıştır.

Tüm Devlet Üniversitelerinin Mimarlık Programlarında doluluk oranı **%87,1** dir.

Devlet Üniversitelerinin doluluk oranları incelendiğinde **63** Programın **20** sinde kontenjanlarda **%50** den fazla boşluk olduğu göze çarpmaktadır.

Boş kontenjanların Doğu ve Güneydoğu Anadoludaki Üniversitelerde, özellikle 6 Şubat 2023'de yaşanan deprem bölgesindeki şehirlerde ve üniversitelerde olduğu görülmektedir.

Grafik 1
Devlet
Üniversitelerinde
Doluluk Oranları

VAKIF ÜNİVERSİTELERİNDEKİ MİMARLIK BÖLÜMLERİNDE DURUM

ÖSYM verilerine göre **2023-2024** Akademik yılında Türkiye'de **45** Vakıf Üniversitesinde **53** Mimarlık Lisans Programı yürütülmektedir.

Bu üniversitelerin mimarlık programlarının **16**'sı İngilizce, **8**'i İngilizce ve Türkçe iki paralel program, **21**'inde sadece Türkçe Program (toplam **29** Türkçe, **24** İngilizce) sürdürülmektedir.

Mimarlık Bölümü olan Vakıf Üniversitelerinin sayıca önemli bir kısmı, **30'u (%67)**'si İstanbul'da bulunmaktadır.

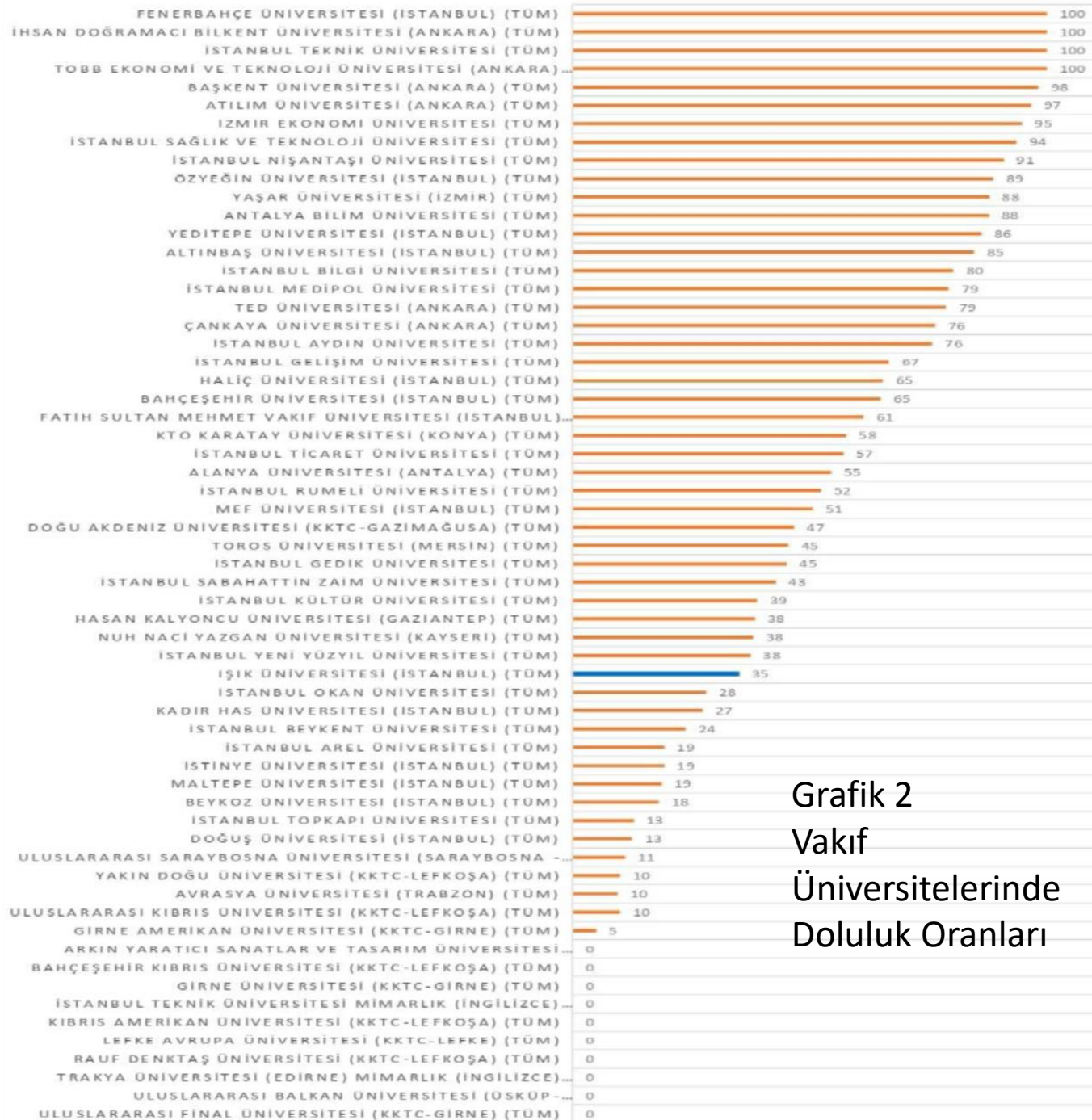
Ankara'da **6**, İzmir'de **2** mimarlık eğitimi de veren **Vakıf Üniversitesi** vardır. Antalya, Alanya, Mersin, Konya, Gaziantep, Kayseri ve Trabzon'da da Mimarlık Bölümü olan Vakıf Üniversiteleri mevcuttur.

Ayrıca, İTÜ'nün devlet-vakıf statüsünde bir mimarlık programı bulunmaktadır.

VAKIF ÜNİVERSİTELERİNDEKİ MİMARLIK BÖLÜMLERİNDE DURUM

Vakıf Üniversitelerinde (TR ve KKTC dahil) toplam kontenjan **2084**, yerleşen öğrenci sayısı **1304** olarak belirlenmiş; **780** kontenjan boş kalmıştır. Doluluk oranı **%62,5** olarak hesaplanmıştır.

Grafik 2'de en üst sırada yer alan ve %100 doluluk sağlayan Fenerbahçe Üniversitesi sadece **11** %100 burslu kontenjan ilan etmiştir.

Grafik 2
Vakıf
Üniversitelerinde
Doluluk Oranları

VAKIF ÜNİVERSİTELERİNDEKİ MİMARLIK BÖLÜMLERİNDE DURUM

Sıralamada daha sonra Ankara Üniversiteleri, sırası ile Bilkent (**%100**), TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (**%100**), Başkent Üniversitesi (**%98**) ve Atılım Üniversitesi (**%97**) yer almaktadır.

İzmir'in iki Vakıf Üniversitesi İzmir Ekonomi Üniversitesi (**%95**), Yaşar Üniversitesi (**%88**) doluluk oranı ile üst sıralarda bulunmaktadır.

VAKIF ÜNİVERSİTELERİNDEKİ MİMARLIK BÖLÜMLERİNDE DURUM

İstanbul'daki Vakıf Üniversitelerinden Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi sadece **%100 burslu 31** kontenjan ilan etmiş **29** yerleştirme ile **%94** doluluk sağlamıştır.

İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Türkçe ve İngilizce iki programında sadece burslu **11**'er kontenjan ilan etmiş, iki programa da **10**'ar öğrenci yerleştirilmiş, doluluk oranı **% 91** olarak belirlenmiştir.

Altınbaş Üniversitesi **11%100** burslu, **2 %50** indirimli kontenjan tanımlamış, **%85** doluluk oranına ulaşmıştır.

VAKIF ÜNİVERSİTELERİNDEKİ MİMARLIK BÖLÜMLERİNDE DURUM

Burslu kontenjan sayısı azaldıkça **%50** indirimli ve ücretli kontenjan sayısı arttıkça doluluk oranı düşmektedir.

Son üç yılda, tam burslu kontenjanların hemen tamamının dolduğu, **%50** indirimli ve ücretli kontenjanlara başvurunun çok az olduğu, ya da hiç olmadığı özellikle İstanbul'da yakından izlenmektedir.

Grafik 2 ye bakıldığında yurt dışındaki ve KKTC'deki üniversitelere YKS ile yerleştirmenin yok denecek kadar az olduğu görülmektedir.

Bu durum son birkaç yıldır gözlemlenmektedir.

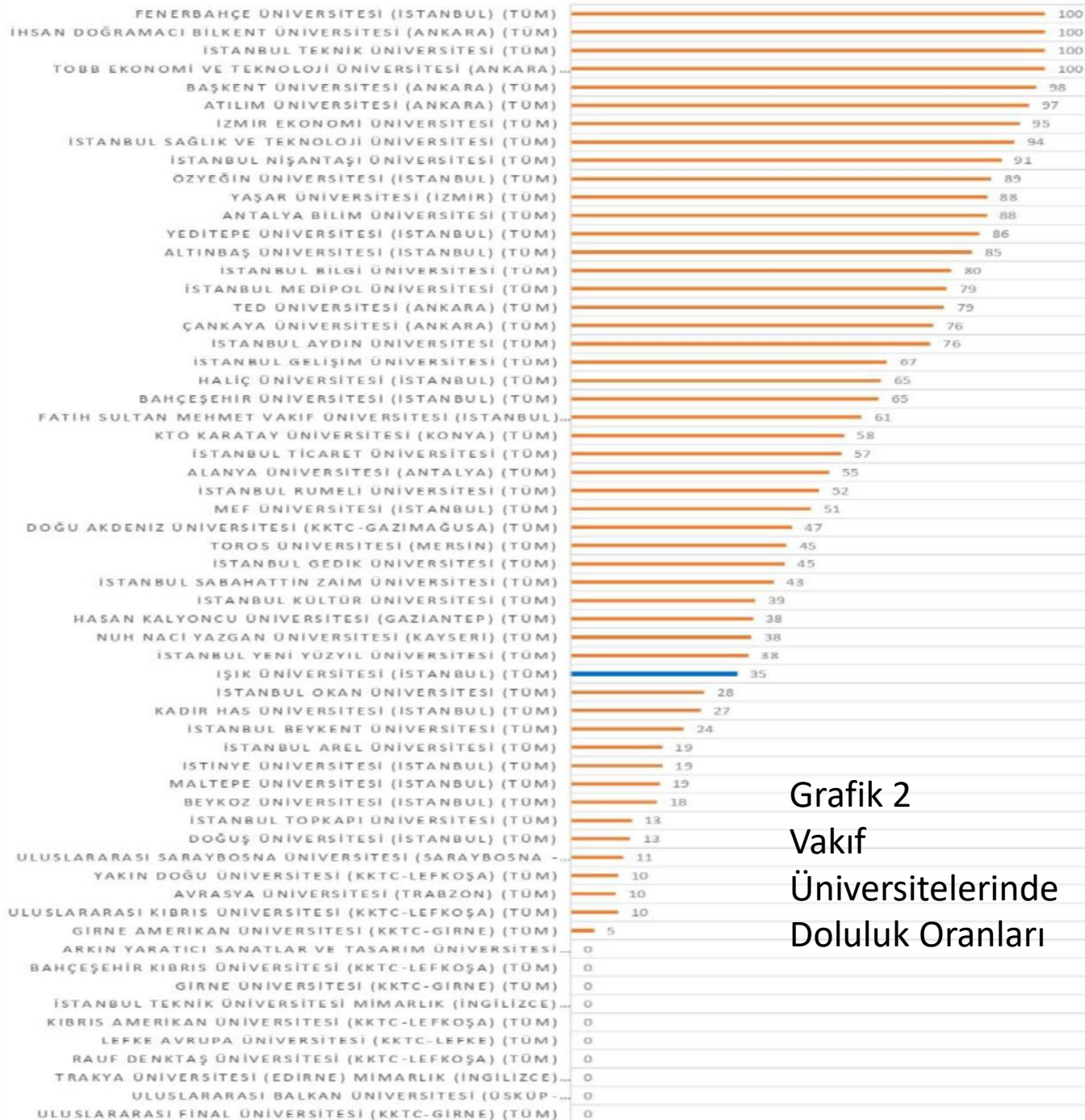
İSTANBUL'DAKİ VAKIF ÜNİVERSİTELERİNDE MİMARLIK BÖLÜMLERİNDE DURUM

2023-2024 akademik yılında İstanbul'da bulunan **30** Vakıf Üniversitesinde Mimarlık Bölümü bulunmaktadır.

Ayrıca kılavuzlarda İTÜ'nün Devlet/Vakıf statüsünde bir mimarlık programı görünmektedir.

Bu Üniversitelerde de Türkçe, İngilizce ya da hem Türkçe hem İngilizce Programlar uygulanmaktadır.

Bu programlar **13** Türkçe, **10** İngilizce, **8** İngilizce ve Türkçe Paralel, toplamda **21** Türkçe, **18** İngilizce, **39** program olarak yürütülmektedir.

Grafik 2
Vakıf
Üniversitelerinde
Doluluk Oranları

İSTANBUL'DAKİ VAKIF ÜNİVERSİTELERİNDE MİMARLIK BÖLÜMLERİNDE DURUM

2023-2024 Akademik Yılında İstanbul'daki Vakıf Üniversitelerinde 1265 Kontenjan görünmektedir.

Bu sayı okul birincileri, depremzedelere ve 34 yaşının altındaki kadınlar için ayrılan kontenjanların hesaba katılıp katılmama durumuna göre farklılık gösterebilmektedir.

YKS verilerine göre bu kontenjana **764** öğrenci yerleştirilmiştir.

Toplamda **501** kontenjan doldurulamamıştır.

Doluluk oranı, **%60,4** dür. **%40** civarında kontenjan açık kalmıştır.

İSTANBUL'DAKİ VAKIF ÜNİVERSİTELERİNDE MİMARLIK BÖLÜMLERİNDE DURUM

İstanbul'da bulunan **39** mimarlık programı, sıralamada **250.000** barajı içinde arz edilen kontenjan kadar talep bulamamanın sıkıntısını en derinden yaşamaktadır.

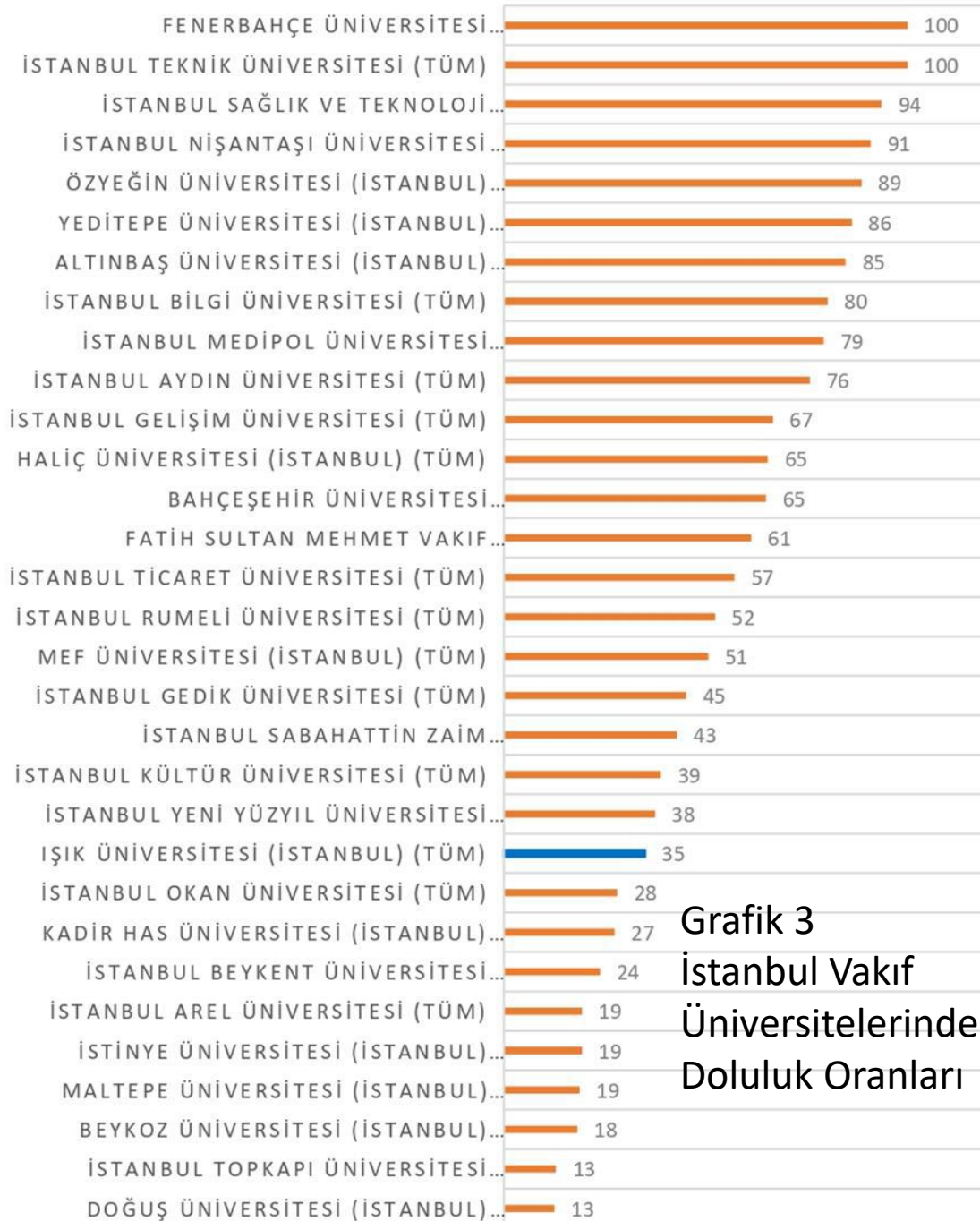
Kontenjan ve doluluk sorunu İstanbul'daki bölümlerde Ankara ve izmir'e göre daha fazla hissedilmektedir.

İSTANBUL'DAKİ VAKIF ÜNİVERSİTELERİNDE MİMARLIK BÖLÜMLERİNDE DURUM

Grafiklerden kolaylıkla izlenebildiği gibi sıralamada üst sıralarda yer almayı tercih eden Üniversiteler tam burslu sayısını arttırarak, hatta sadece tam burslu kontenjan vererek tam doluluğu sağlama yoluna gitmektedirler.

Grafiğe bakıldığında, **%100** doluluk sağlayan Fenerbahçe Üniversitesi, **%90**'ın üzerinde doluluk sağlayan İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi, Nişantaşı Üniversitesi, Aydın Üniversitesi (İngilizce Programında) sadece **%100** burslu kontenjan tanımlamıştır.

%85 doluluk sağlayan Altınbaş Üniversitesi **10** tam burslu, **2** **%50** indirimli kontenjan belirlemiştir.

Grafik 3
İstanbul Vakıf
Üniversitelerinde
Doluluk Oranları

İSTANBUL'DAKİ VAKIF ÜNİVERSİTELERİNDE MİMARLIK BÖLÜMLERİNDE DURUM

Grafiklerde aşağı sıralara bakıldığında **%50**'nin üzerinde boş kontenjan kalan mimarlık bölümlerinde tam burslu kontenjanının **3-4-5** civarında kaldığı görülmektedir. Önceki yıllarda sıralamalarda daha yukarılarda yer alan Kadir Has Üniversitesi, Maltepe Üniversitesi (**%19**), Okan Üniversitesi (**%28**) bu yıl belirledikleri kontenjanlar nedeni ile çok daha alt sıralarda yer almışlardır.

Her yıl üst sıralarda görülen Kültür (**%39**) ve MEF (**%50**) Üniversiteleri de bu yıl belirlediği kontenjan politikası nedeniyle beklenen doluluk oranını sağlayamamıştır.

DEĞERLENDİRME

Son yıllarda, tüm Türkiye'de ve İstanbul'da mimarlık bölümlerinin ve programlarının kontenjanlarının doldurulamaması sorunu yaşanmaktadır.

Bu sorun Devlet Üniversitelerinde de görülmekle birlikte, Vakıf Üniversitelerinde daha derinden hissedilmektedir.

Türkçe ve İngilizce olmak üzere 2 program yürüten bazı vakıf üniversiteleri programlarını bire indirerek mimarlık programlarında ve kontenjanlarında azaltma yoluna gitmektedirler.

DEĞERLENDİRME

-YKS Başvuruda 250.000 Sınırı

İlk kez 2015 yılında daha nitelikli öğrenci almak için Tıp ve Hukuk Bölümleri için başlatılan başvuruda tercih sıralamasında baraj koşulunu getiren uygulama, 2016 yılında Mimarlık Bölümleri için de getirilmiş ve YKS'de Sayısal puan türünde ilk 200.000 içinde olmak sınır olarak belirlenmiş, 2017 yılında bu sınır 250.000'e çıkarılmıştır.

- 2016 -2017 yıllarında üniversite toplam başvuru sayısı bir milyonun altında iken (2017 yılında 910 680) 2023 yılında bu rakam 3 527 443 olarak açıklandı. Baraj hala ilk 250.000.

DEĞERLENDİRME

- Program ve Kontenjan Artışı

2022-2023 Öğretim yılında YÖK verilerine göre Türkiye'de merkezi sınav sistemi ile öğrenci alan toplam 116 üniversitede 131 programda mimarlık eğitimi yapılmaktadır. Bu sayı, 2021-2022 öğretim yılında da aynı idi.

2020-2021 Öğretim yılında 114 Üniversitede 132 program, 2019-2020 Öğretim yılında 112 üniversitede 132 program, 2018-2019 öğretim yılında 108 üniversitede 127 program, 2017-2018 öğretim yılında ise 99 üniversitede 115 program olarak yürütülmüştür.

Son beş yılda Türkiye'deki mimarlık bölümlerindeki program sayısı 115'ten 131'e yükselmiş, sayıca 16 program artışı gözlenmiştir.

DEĞERLENDİRME

- İlgili programlarda başvuru tercih puan sınırlaması olmaması

Mimarlık programlarına başvuruda 250.000 olarak belirlenen bu sınır Mühendislik Bölümleri için 300.000 olarak tanımlanmış, ancak ilgili diğer programlarda iç mimarlık, peyzaj mimarlığı şehir ve bölge planlama, endüstriyel tasarım gibi programlarda sınır getirilmemiştir.

-Bu durum mimar olmak isteyen adayları bu alanlara yönlendirmektedir.

İç Mimarlık ve Peyzaj Mimarlığı kontenjanı geçen yıl 7904 iken bu yıl %9 artarak 8625'e çıkmıştır.

DEĞERLENDİRME

- Uluslararası Öğrenciler

YKS'de kontenjanlarını dolduramayan Vakıf Üniversiteleri ve bölümler çeşitli ajanslar aracılığı ile getirilen yabancı öğrencilere yönelmektedir.

Hangi koşullarla getirildiği çok net olmayan uluslararası statüdeki yabancı öğrencilerin başvurularında herhangi bir baraj uygulaması yapılmamaktadır.

DEĞERLENDİRME

- Dikey Geçişle gelen öğrenciler

Mimarlık Programlarına dikey geçişle ve farklı bir sınavla iki yıllık yüksek okullardan gelen öğrenciler için de bir baraj uygulanmamaktadır.

SON DEĞERLENDİRME

Mimarlık Mesleđi genel tercih sıralamalarında en çok tercih edilen meslekler arasında yer alırken giderek konum ve prestij kaybetmektedir.

Bu durumun araştırılması, değerlendirilmesi ve ozümler önerilmesi bu kurultayın en önemli görevleri ve sorumluluğu içinde yer almaktadır.

TEŐEKKÜR EDERİM

Prof.Dr. Nuran Zeren Gülersoy

(zeren.gulersoy@isikun.edu.tr)

IŞık Üniversitesi Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü